
ICK AMSTERDAM

Internationaal Choreografisch Kunstencentrum Amsterdam (ICK) staat onder leiding van Emio Greco en Pieter C. Scholten (EGPC) en bestaat in seizoen 19/20 tien jaar. De afgelopen jaren is de samenwerking met Dansmakers Amsterdam (DMA) geïntensiveerd, wat in 2021 leidt tot een opname van DMA in de organisatie van ICK. ICK vertrekt vanuit principes van synchroniteit, waarbij ideeën gelijktijdig mogen bestaan en drie pijlers zich als communicerende vaten tot elkaar verhouden: de Company (gericht op producties), de Artist Space (een productiehuis voor talentontwikkeling) en de Academy (educatie, publiekswerk en onderzoek). Aan elke pijler is een Associate Artist verbonden. De uiteenlopende activiteiten grijpen veel meer en eerder in elkaar dan voorheen het geval was.

Nog altijd focust het gezelschap op het ontwikkelen van de taal van het lichaam. De Company werkt met een dansersensemble in de eigen Double Skin/Double Mind (DS/DM)-methodiek. ICK Company heeft grote- en kleinezaalproducties voor ogen. Naast nieuw werk en repertoire van choreografenduo EGPC zal ook werk van Associate Artist Shailesh Bahoran en van makers uit de Artist Academy te zien zijn.

In de Artist Space kunnen makers nieuwe danstalen en podium-kunstvormen ontwikkelen. Dit productiehuis heeft meerdere studio's in Nieuw-West en Noord en beschikt over een (montage)theater: Podium Noord (het huidige pand van Dansmakers). Beeldend kunstenaar en curator Bogomir Doringe is er Associate Artist. Hij zal onder meer meedenken over de artistieke invulling van diverse projecten. De Academy vertrekt vanuit het intuïtieve lichaam en vanuit de opvatting dat 'iedereen kan dansen'. De relatie tussen het lichaam en de technologie wordt nader onderzocht en krijgt vertaling in digitale educatieve tools. Eric Minh, de Associate Artist, heeft veel ervaring in het opzetten van sociaal-artistieke projecten.

ADVIES

Artistiek belang

ICK heeft voor een plek in de Amsterdam Bis een ambitieus plan ingediend. Het gezelschap zet intensiever in op samenwerking met verschillende partners en ambieert veel verschillende soorten activiteiten. Volgens ICK is het vocabulaire van EGPC speelser geworden en doet het 'poreuzer' aan. De Amsterdamse kunstraad ziet ook dat impulsen van buitenaf, via de vele samenwerkingen, fundamenteel zijn voor verdere ontwikkeling van het idioom. De kunstraad heeft wel twijfels over de haalbaarheid en hoopt dat de artistieke focus en de ontwikkeling van het gezelschap zelf prioriteit houden. De plannen beschrijven veel voornemens, maar geven nog onvoldoende beeld van hoe de drie pijlers zich concreet tot elkaar verhouden en hoe het idee van synchroniteit vorm zal krijgen. De kunstraad vindt de aandacht voor de Associate Artists in de plannen beknopt. ICK had zich sterker kunnen profileren met deze kunstenaars, juist vanwege de verbindende rol van de Associate Artists.

ICK staat bekend om zijn toonaangevende en oorspronkelijke werk, maar de afgelopen kunstenplanperiode waren de voorstellingen in de ogen van de kunstraad wisselend van kwaliteit. Sommige

producties waren zeer geslaagd, zoals Ziel/Rouh (in samenwerking met het Andalusisch Orkest) en Sweet like a Chocolate. Maar het choreografisch aandeel van ICK kwam in andere co-creaties minder goed tot zijn recht. De afwezigheid van de artistiek leiders in Amsterdam, vanwege de werkzaamheden in Marseille, heeft zijn weerslag gehad op het werk van het gezelschap.

De herkenbare artistieke visie van ICK op het lichaam is duidelijk terug te vinden in de voorstellingsconcepten voor de ICK-Company. De kunstraad spreekt waardering uit voor de manier waarop de filosofie van 'het lichaam in opstand' geïncorporeerd is in de plannen. Hoewel de plannen voor voorstellingen wat wollig beschreven zijn en de maatschappelijke drijfveren niet altijd terug te vinden zijn in de voorstellingsconcepten, laten de geplande voorstellingen wel een veelkleurig palet zien.

De kunstraad heeft twijfels over het voornemen van ICK om het gezelschap uit te breiden van zes naar acht vaste dansers. Het vaste gezelschap kan ook met freelancers aangevuld worden, en bovendien is de Double Skin/Double Mind-methodiek waar het gezelschap in werkt vrij specifiek. Dat kan een spanningsveld opleveren voor de Associate Artists en andere makers. De kunstraad hoopt dat deze makers ook de ruimte krijgen om met eigen dansers en performers te werken.

ICK-Artist Space is de pijler waarin Dansmakers opgaat en wordt voornamelijk in Podium Noord uitgevoerd. Suzy Blok zal ongetwijfeld kennis en een netwerk inbrengen, maar het is nog onvoldoende duidelijk gemaakt wat haar taak, rol en verantwoordelijkheid binnen ICK-Artist Space zal zijn. Omdat ICK nog moet zoeken naar hoe deze constructie in de praktijk vorm te geven, vindt de kunstraad het verstandig als de focus op talentontwikkeling voorlopig in Noord blijft liggen. Daar kleeft ook een risico aan, omdat het productiehuis in Amsterdam Noord nog niet voldoende tot wasdom is gekomen. De afgelopen jaren heeft DMA in een survivalmodus moeten opereren, wat het productiehuis niet ten goede is gekomen. Artist Space heeft ruimte nodig om te kunnen groeien.

De kunstraad mist in de plannen een concrete inhoudelijke invulling van de pijler ICK-Artist Space: hoe het productiehuis geleid zal worden, hoe makers begeleiding krijgen, is niet uitgewerkt. Onduidelijk is hoe talentontwikkeling vorm krijgt en ingebed wordt in de organisatie,

en hoe de organisatie met selectie en doorstroom omgaat. De kunstraad vindt het van groot belang dat de Artist Space een geïntegreerd onderdeel van ICK is en geen losstaande component. Daarmee hoopt de kunstraad dat Artist Space de cruciale rol kan spelen die nodig is op het gebied van talentontwikkeling.

Met ICK Next wil het gezelschap vormgeven aan talentontwikkeling van dansers. ICK Next is een junior company voor vijf dansers, die als een springplank naar de Company fungeert en volgens ICK als een Master Dans fungeert. Hoewel de kunstraad het belang van de ontwikkeling van dansers inziet, denkt hij dat het in samenwerking met dansacademies, ook op andere manieren invulling kan krijgen. De kunstraad vindt het van belang dat er ook met de Amsterdamse dansopleidingen samengewerkt wordt. De kunstraad mist ook hier weer inhoudelijke reflectie op het doel van dit juniorgezelschap en hoe deze dansers begeleiding krijgen.

Belang voor de stad

In het ondernemingsplan blikt ICK terug op de huidige kunstenplanperiode. Het plan reflecteert kort op de artistieke leiding van ICK en het balletgezelschap in Marseille die tot en met 2018 in handen lag van Emio Greco en Pieter C. Scholten. ICK geeft aan dat er meer tijd en artistieke energie in het werk in Marseille is gaan zitten dan verwacht, en dat 'de risico's van het ambitieuze bilaterale avontuur te laag werden ingeschat'. De kunstraad constateert dat EGPC de eerste helft van het kunstenplan onvoldoende zichtbaar is geweest in Amsterdam als stadsdansgezelschap. De ontwikkeling van het werk van ICK heeft te lijden gehad onder de afwezigheid van de artistieke leiding. Een concretere en uitgebreidere reflectie hierop was op zijn plaats geweest. Sinds vorig jaar kan EGPC zich weer volledig richten op ICK en is de focus verlegd naar Amsterdam. ICK heeft zijn zichtbaarheid de laatste twee jaar weten te vergroten, mede door een aantal goed gekozen coproductiepartners. In de plannen leest de kunstraad een urgentie voor het opnieuw claimen van een positie in de stad.

Met de herpakte aandacht voor Amsterdam is bij ICK ook een meer open houding richting de stad ontstaan. ICK heeft als

stadsdansgezelschap zijn draai in samenwerkingen moeten vinden, maar gaat nu steeds meer verbindingen over de hele stad aan. ICK is huisgezelschap van de Meervaart en nog altijd een belangrijke partner van het podium. In Nieuw-West, waar ICK kleine en grote producties en bijzondere formats en festivals als ICK Fest presenteert, heeft het gezelschap zijn plek weten te vinden.

De kunstraad is positief over het initiatief dat ICK neemt met de ambities voor Artist Space. Het opnemen van DMA is een gevolg van pogingen in het dansveld om tot een gezamenlijk plan voor een productiehuis te komen. Het betreft ook een strategische keuze van het gezelschap waarmee, zo valt te hopen, het toekomstige Podium Noord voor de dans behouden blijft en talentontwikkeling betere inbedding krijgt in de Amsterdamse dansinfrastructuur.

In de ICK-Academy geeft het gezelschap vorm aan cultuureducatie, publiekswerk en onderzoek. Het onderzoek is geïnspireerd op de praktijk en vloeit daar weer naar terug. In deze pijler is het synchroniteitsprincipe duidelijk te herkennen, waarmee ICK een onderscheidende positie in het dansveld inneemt.

Voor cultuureducatie en participatie trekt ICK nauw op met Meervaart Jong en Meervaart Studio en andere partners uit het stadsdeel, onder meer in het participatieproject van Associate Artist Eric Minh. De kunstraad is positief over het enthousiasme waarmee vormgegeven wordt aan projecten in de wijk en de inzet van dansers hierbij. Wel vraagt de kunstraad zich af hoe de Associate Artist begeleiding krijgt om het stadsdeel en zijn inwoners te leren kennen.

De verschillende activiteiten in Nieuw-West stemt het gezelschap goed af op zijn doelgroepen en het bereikt een breed publiek. Met de Meervaart en diens huisgezelschappen werkt ICK samen in publieksonderzoek, om inzicht in het huidige publiek te krijgen en een meer diverse doelgroep te bereiken. Deze focus en strategie zou ICK door kunnen trekken voor de opbouw van een publiek in de rest van Nederland. ICK geeft aan, in de marketingcommunicatie over te willen gaan van massacommunicatie naar een-op-een-communicatie, maar in de communicatiestrategie ontbreekt een motivatie en een werkwijze om dit te realiseren. Voor de community gerichte aanpak, om lokaal en divers publiek te bereiken,

zet ICK een community manager in. De kunstraad is te spreken over de verschillende manieren waarop ICK probeert om met publiek in contact te komen en te blijven.

Er is nog steeds veel internationale belangstelling voor het werk van ICK, mede door het gedeeld artistiek leiderschap in Amsterdam en Marseille in het recente verleden. ICK presenteert zijn werk en onderzoek door heel Europa. De komende jaren ligt de focus van ICK op Italië, waar zich verschillende vaste coproductanten van het gezelschap bevinden. Ook in andere Europese landen werkt ICK met partners, zoals met Théâtre Le Manège in Maubeuge (Frankrijk), waar ICK-Company *artist in residence* wordt.

Uitvoerbaarheid

ICK kiest voor een organisatiestructuur met een algemeen directeur, Pieter C. Scholten, en drie verantwoordelijken voor de pijlers. Voor de Company is dat artistiek leider Emio Greco, voor de Artist Space is dat Suzy Blok en voor de Academy is dat een opvolger van Maritska Witte, die tot voor kort tevens de algehele zakelijke leiding op zich nam. De kunstraad is benieuwd hoe de constructie in de praktijk zal gaan werken, omdat ICK weinig transparant is over de invulling van verantwoordelijkheden in de organisatie, ook op budgetniveau. De governance binnen de organisatie in transitie is nu nog niet op orde.

De kunstraad is benieuwd naar het totaal aantal fte's in de organisatie en de samenstelling van het team. De plannen bieden geen goed zicht op het personeelsbestand van ICK, waardoor de uitvoerbaarheid van de ambities op dit vlak lastig te beoordelen is.

De kunstraad constateert een gezonde bedrijfsvoering bij ICK, hoewel dat niet geldt voor het noodlijdende DMA dat op zal gaan in ICK. Wel zijn de uitvoeringskosten aan de hoge kant. De budgetten die in de begroting zijn opgenomen voor de verschillende pijlers, ogen reëel. Uitgedrukt in percentages gaat er 66% van het budget naar de Company, 21% naar Artist Space en 13% naar de Academy. Artist Space speelt in het budget een bescheiden rol, terwijl deze pijler indien goed vormgegeven, een cruciale plek in kan nemen binnen ICK, en van groot belang kan

zijn voor de talentontwikkeling van dansmakers in Nederland. Het valt de kunstraad verder op dat ICK zijn inkomsten erg laag inschat en geen risicostrategieën formuleert.

Diversiteit en inclusie

ICK beschrijft de ideeën ten aanzien van diversiteit en inclusie op heldere wijze. Vertrekkend vanuit een sterke oriëntatie op het lichaam, toont ICK al geruime tijd atypische danslichamen in zijn werk. Het gezelschap laat durf zien in die keuze voor andersoortige dansers. De samenstelling van het danserstableau toont (culturele) diversiteit, deels geldt dat ook voor de organisatie als geheel.

Het publiek dat naar het werk van ICK komt kijken, is wisselend van samenstelling, wat veelal afhankelijk is van het podium dat het werk van ICK presenteert. In de Meervaart trekt het gezelschap een vrij divers publiek, maar op andere plekken (in Nederland) is dat vaak nog niet het geval.

ICK trekt op met partners in SLATE:BLACK:ARTS.WORLD om de zichtbaarheid, empowerment en mobiliteit van zwarte makers te vergroten. De kunstraad had in de aanvraag graag meer gelezen over dit interessante project, dat (co)financiering ontving via Creative Europe, bijvoorbeeld of het wordt voortgezet, en zo ja in welke vorm, want de kunstraad is enthousiast over de aansluiting die ICK zoekt bij dit initiatief.

ICK Amsterdam opteert voor functieplek 2 in de Amsterdam Bis 2021-2024: dansgezelschap met productiehuisfunctie dat hedendaags repertoire en nieuwe dansvormen centraal stelt, een sterke verbinding met de stad heeft en een breed en divers publiek trekt onder meer op grote podia. De Amsterdamse Kunstraad adviseert, ICK Amsterdam deze functieplek toe te kennen. De kunstraad adviseert om 40% van het geadviseerde bedrag voor de pijler Artist Space te reserveren, voor het veiligstellen van de productiehuisfunctie en de borging van talentontwikkeling.

Huidig	€ 693.970
Huidig 2020*	€ 700.216
Gevraagd	€ 1.050.000
Advies**	€ 650.000

*inclusief (eenmalige) 0,9% compensatie nominaal in het jaar 2020

** tevens adviseert de kunstraad een tussentijdse evaluatie
